

Ν. ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Πρόταση είναι το μεγαλύτερο σύνολο λέξεων που είναι γραμματικά οργανωμένο.

✍ Τις προτάσεις **ανάλογα με τα συστατικά τους (τη δομή)** τις χωρίζουμε στις εξής κατηγορίες:

➤ **Απλές**... πρόκειται για τις προτάσεις που έχουν ολοκληρωμένο νόημα, μας δίνουν απάντηση στις ερωτήσεις «ποιος» και «τι» και από τις οποίες δεν μπορούμε να αφαιρέσουμε τίποτα (στην ουσία είναι οι προτάσεις που εμπεριέχουν μόνο τους κύριους όρους, δηλαδή αποτελούνται:

* ή από υποκείμενο και ρήμα αμετάβατο, π.χ. «Ο Γιώργος τρέχει.»

* ή από υποκείμενο και ρήμα και αντικείμενο, π.χ. «Ο Γιάννης κρατά το βιβλίο.»

* ή από υποκείμενο και ρήμα και δύο αντικείμενα, ένα άμεσο και ένα έμμεσο, π.χ. «Ο Γιώργος δίνει το βιβλίο στο Γιάννη.»

* ή από υποκείμενο και συνδετικό ρήμα και κατηγορούμενο, π.χ. «Ο Γιώργος είναι όμορφος.»).

➤ **Ελλειπτικές**... πρόκειται για τις προτάσεις από τις οποίες λείπει κάποιος κύριος όρος, π.χ. «Προσφέραμε δώρα στο Γιάννη.» (απουσιάζει το υποκείμενο). Οι ελλειπτικές προτάσεις χρησιμοποιούνται κυρίως στον προφορικό λόγο και σε κείμενα μικρής έκτασης, όπως στις διαφημίσεις, στις αγγελίες.. Βασική προϋπόθεση για τη χρησιμοποίησή τους στο λόγο είναι η κοινή γνώση πομπού και δέκτη για ένα θέμα ώστε από τα συμφραζόμενα να γίνεται αντιληπτός ποιος είναι συγκεκριμένα ο όρος που λείπει.

➤ **Επαυξημένες**... πρόκειται για τις προτάσεις που εκτός από τα βασικά στοιχεία έχουν και επιπλέον, τους προσδιορισμούς π.χ. «Ο Πέτρος βοήθησε πολύ με το χιούμορ του.»

✍ Τις προτάσεις **ανάλογα με τη σημασία τους (το περιεχόμενο)** τις χωρίζουμε στις εξής κατηγορίες:

➤ **Αποφαντικές**... είναι οι προτάσεις που χρησιμοποιούμε για να δώσουμε μία πληροφορία... σε αυτές τις προτάσεις βάζουμε τελεία, π.χ. «Το μάθημα αρχίζει στις 8:00.».